

Posudek diplomové práce:

Ivana BENEŠOVÁ, *Přeštické kroniky ve vzájemné komparaci.*

Filosofická fakulta Jihočeské university v Českých Budějovicích, Ústav archivnictví a pomocných věd historických, České Budějovice 2020, 159 stran.

Bc. Ivana Benešová již ve své bakalářské práci využila hned několik kronik různého druhu (obecních, farních i školních), a tak nepřekvapuje, že si jako téma diplomové práce vybrala kroniky města Přeštice a rozhodla se je jednak zpracovat, jednak provést jejich komparaci.

Práce obsahuje kromě úvodu a závěru celkem čtyři kapitoly. Zatímco v Úvodu (s. 2–4) je představena struktura práce, další kapitola přináší Stručný nástin dějin města Přeštice (s. 5–12), s akcentem na vývoj správy města, farnosti a škol, subjektů, které se staly původci dochovaných kronik; zejména v případě města a farnosti přitom autorka plně dostala slovu „stručný“ uvedenému v názvu. Tato i následující kapitola, věnovaná historii českého kronikářství (s. 13–24), mají kompilační charakter a slouží k uvedení do tématu.

Nejrozsáhlejší část diplomové práce představuje třetí kapitola, nazvaná „Historie kronikářství v Přešticích“ (s. 25–77), jejímž obsahem je popis dochovaných městských (s. 25–44), farních (s. 45–52) a školních kronik (s. 53–77). Každé kronice je přitom věnována tentokrát dosti detailní pozornost, po vnějším popise následuje vylíčení historie psaní kroniky (a to i se záslužným využitím řady různých pramenů, zejména zápisů ze schůzí, informací od různých osob, apod.), stručné hodnocení zápisů jednotlivých kronikářů v rámci příslušných kronik a představení autorů zápisů (zde se paradoxně ukázalo jako ne zcela snadné získávání údajů z nedávné doby). Ocenit bych v tomto případě chtěla uvádění upřesňujících názvů školních kronik v textu oproti jejich „správným“ archivním označením, která by však vzhledem k jejich totožnosti („kronika školy“ pouze s uvedením roku) komplikovala orientaci v textu.

Poslední, čtvrtá kapitola diplomové práce se soustřeďuje na komparaci uvedených kronik, a to pro celkem sedm časových úseků v letech 1831 až 1993, přičemž pro každý úsek autorka uvádí užitečné shrnutí (s. 78–100). Závěr (s. 101) pak obsahuje pohřichu již jen stručnou rekapitulaci, na detailnější souhrnné pojednání se zaměřením na přístup kronikářů, jejich reakci na dobové normy a výsledný dopad na výpovědní hodnotu kronik se autorce v poslední fázi práce již evidentně nedostával čas.

V diplomové práci nechybí seznam zkratk (s. 102) ani poměrně obsáhlý seznam pramenů a literatury včetně internetových zdrojů (s. 103–110, nedopatřením není uveden v Obsahu) a seznam obsáhlých příloh, které tvoří takřka třetinu práce. Do nich autorka zařadila kromě reprodukcí ze zkoumaných kronik (s. 140–155) jednak texty zákonů, nařízení a předpisů pro vedení kronik z let 1835 až 2006 (s. 112–132), jednak přehlednou tabulku s informacemi o jednotlivých kronikách a kronikářích (s. 133–139).

Mezi přednostmi práce patří vyvážená a logická struktura, čtivý a srozumitelný jazyk, naopak se autorka nevyvarovala některých formálních nedostatků a překlepů či gramatických chyb (i když jejich počet nepřesahuje i vzhledem k celkovému rozsahu práce neúnosnou mez – a s přihlédnutím k časové tísní při dokončování práce lze považovat za úspěch, že se jejich počet podařilo poměrně výrazně minimalizovat). Ocenit bych chtěla také velké množství zkoumaných pramenů (jen jejich seznam zahrnuje tři strany) a detailní a rozsáhlý poznámkový aparát.

Celkově lze konstatovat, že diplomová práce Bc. Ivany Benešové představuje nejen zajímavý, ale i cenný příspěvek jak z hlediska dějin města Přeštice a jejich kronikářství, tak pro výzkum kronik (městských, farních i školních) jakožto historického pramene obecně. Jak vyplývá z informace na s. 41 a z tabulky na s. 133, byla vedením poslední kroniky města Přeštice pověřena právě autorka práce, takže lze doufat, že své teoretické znalosti získané při psaní práce zúročí i ve své funkci, její působení bude úspěšné a výsledkem bude kronika s bohatou výpovědní hodnotou. Diplomová práce splňuje všechny nároky kladené na tento typ prací, proto ji ráda doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat ještě stupněm **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 25. srpna 2020

Doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc.